Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U002269

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 11-06-2025

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ ХНУ імені В. Н. Каразіна № 0302-3к/1080 від 23.06.2025 р.

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Москаленко Марина Олександрівна
2. Maryna Moskalenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0001-1977-7579

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 051

Назва наукової спеціальності: Економіка

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Економіка

Дата захисту: 06-06-2025

Спеціальність за освітою: Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 8401

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06

Тема дисертації:

1. Інституційне забезпечення е-комерції в мережевій економіці

2. Institutional provision of e-commerce in the network economy

Реферат/анотація:

1. У дисертації Москаленко М.О. досліджено інституційне забезпечення електронної комерції в умовах мережевої економіки. Визначено методологічні засади дослідження, розкрито сутність, структуру, етапи розвитку е-комерції та її інституціоналізації. Електронна комерція розглядається як ключовий інститут сучасної мережевої економіки з горизонтальним типом зв'язків та домінуванням неформальних правил. У роботі систематизовано формальні та неформальні інститути функціонування е-комерції. Особлива увага приділяється феномену довіри як базовій умові взаємодії в цифровому середовищі. Запропоновано структуру довіри як поєднання міжособистісної, інституційної та цифрової складових. Виокремлено актуальні моделі довіри в е-комерції, зумовлені національними та технологічними чинниками. Здійснено періодизацію інституціоналізації мережевої економіки, охарактеризовано етапи розвитку інститутів е-комерції. Розкрито уні- та мультимодальні конфігурації взаємодії учасників, виділено форми е-комерції (мобільна, соціальна, голосова, телевізійна тощо), визначено значення новітніх цифрових технологій (AR, VR, live-commerce) у зміцненні довіри. Розглянуто виклики формалізації е-комерції: екстериторіальність,

анонімність, нестабільність правил. Проаналізовано міжнародний досвід регулювання, запропоновано класифікацію моделей розвитку (випереджаюча, наздоганяюча) та моделей регулювання (контролююча, фрагментарна тощо). Українська е-комерція охарактеризована як така, що перебуває на етапі переходу від фрагментарної до регламентуючої моделі. Окреслено напрями вдосконалення національної моделі е-комерції: удосконалення законодавства, розвиток платіжної та логістичної інфраструктури, впровадження комплаєнсу, новітніх форматів і цифрових інструментів продажу. Визначено, що ключем до сталого розвитку е-комерції є поєднання формальних і неформальних інститутів, що забезпечують зростання довіри онлайн-споживача. Ключові слова: електронна комерція, мережеве суспільство, цифрова економіка, інституціоналізація, довіра, формальні й неформальні інститути.

2. The dissertation by Moskalenko M.O. explores the institutional framework of e-commerce within the network economy. It defines methodological principles for studying e-commerce, reveals its essence, structure, development stages, and institutionalization. E-commerce is presented as a key institution in the digital network economy, characterized by horizontal interactions and dominant informal rules. The work systematizes formal and informal institutions of e-commerce. Special attention is given to the phenomenon of trust as a fundamental condition for digital interactions. The structure of trust is defined as a combination of interpersonal, institutional, and digital dimensions. Current trust models are highlighted, influenced by national, generational, and technological factors. The dissertation outlines the institutionalization stages of the network economy and describes e-commerce development phases. It defines uni- and multimodal configurations of interaction, forms of e-commerce (mobile, social, voice, TV, etc.), and the role of advanced digital technologies (AR, VR, live-commerce) in enhancing trust. Challenges of formalizing e-commerce are identified: extraterritoriality, anonymity, and unstable norms. A comparative analysis of global regulation models is conducted, and a classification of development and governance models (anticipatory, catching-up; controlling, fragmentary, etc.) is proposed. Ukrainian e-commerce is characterized as transitioning from a fragmentary to a regulatory model. The author outlines directions for improving Ukraine's national e-commerce model: enhancing legislation, developing payment and logistics infrastructure, implementing compliance and modern digital sales tools. It is concluded that sustainable e-commerce development requires a synergy of formal and informal institutions that build consumer trust. Keywords: e-commerce, network society, digital economy, institutionalization, trust, formal and informal institutions.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Москаленко М.О. Мережева економіка: трекер відновлення українського бізнесу. Інвестиції: практика і досвід. № 11. 2024. С. 186-191. DOI: https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.11.186 URL: https://www.nayka.com.ua/index.php/investplan/issue/view/151
- Москаленко М.О., Коломієць Г.М. Інституційні драйвери розвитку е-комерції в контексті відновлення економіки України. Ефективна економіка. 2024. №8. 16 с. DOI: http://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.8.23 URL: https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/4435/4470
- Москаленко М.О., Коломієць Г.М., Меленцова О.В. Gen-All – імператив удосконалення інституційного підґрунтя управління ризиками. Бізнес Інформ. 2024. №5. С. 118-124. DOI: https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-5-118-12 URL: https://www.business-inform.net/article/?year=2024&abstract=2024_5 _0_118

_124

- Москаленко М.О., Коломієць Г.М. Виклики зміцнення довіри в галузі е- комерції. Бізнес Інформ. 2024. № 8. С. 224-230. DOI: https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-8-224-230 URL: https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2024-8_0-pages -224_230.pdf
- The Impact of Digitalization on the Formation of new Business models in Electronic Commerce: Analysis and Trends Ganna Kolomiyets, Volodymyr Rodchenko, Olga Melentsova, Vladyslav Korol, Maryna Moskalenko Vol. 3 (2024): Salud, Ciencia y Tecnología - Serie de Conferencias (Scopus) DOI: https://doi.org/10.56294/sctconf2024.652
- Москаленко М.О., Коломієць Г.М. Е-комерція: етапи і форми інституціоналізації / Сучасне управління організаціями: концепції, цифрові трансформації, моделі інноваційного розвитку: збірник тез доповідей II Міжнародної науково-практичної конференції (Україна, м. Харків, 20 листопада 2023 року). – Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна. 2023. С. 132-135
- Москаленко М.О. Цифрова трансформація – імператив відновлення українського бізнесу /Проблеми та перспективи розвитку бізнесу в Україні: матеріали IV Міжнародної наук.-практ. конф. молодих вчених та здобувачів вищої освіти (м. Львів, 22 лютого 2024 р.): тези доповідей. – Львів: Львівський торговельно-економічний університет, 2024. – 562 с. С. 352-354

Наукова (науково-технічна) продукція: аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість: інституційне забезпечення е-комерції в мережевій економіці

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0121U100453

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Коломієць Ганна Миколаївна

2. Ganna Kolomiyets

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1835-1023

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кулакова Світлана Юріївна

2. Svitlana Kulakova

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7149-0356

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка"

Код за ЄДРПОУ: 02071100

Місцезнаходження: Першотравневий проспект, буд. 24, Полтава, Полтавський р-н., 36011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чміль Ганна Леонідовна

2. Hanna Chmil

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3703-9940

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний біотехнологічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44234755

Місцезнаходження: вул. Алчевських, буд. 44, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Грінько Алла Павлівна

2. Alla Grinko

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5324-6926

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мозгова Галина Валентинівна
2. Halyna Mozghova

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.02.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9763-3298

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Соболєв Володимир Михайлович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Соболєв Володимир Михайлович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Шевченко Андрій Олександрович
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна